

SDU International Journal of Educational Studies

Problems Encountered by Preschool Education Teachers in Art Activities and Solution Offers (Mardin Sample)

Mehmet Ali GÖKDEMİR¹
¹Dicle University

To cite this article:

Gökdemir, M. A. (2019). Problems encountered by preschool education teachers in art activities and solution offers (Mardin sample). *SDU International Journal of Educational Studies*, 6(2), 1-14. Doi: 10.33710/sduijes.566885

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

**Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde
Karşılaşmış Oldukları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
(Mardin Örneği)
Problems Encountered by Preschool Education Teachers in Art
Activities and Solution Offers
(Mardin Sample)**

Mehmet Ali GÖKDEMİR^{1a*}

¹Dicle Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0002-5100-5026

Geliş Tarihi: 17/05/2019

Kabul Ediliş Tarihi: 20/08/2019

Özet

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik geliştirdikleri çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılı Mardin ilinde bulunan 5 anaokulunda çalışmakta olan 14 okul öncesi eğitim öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında, araştırmacı tarafından geliştirilen on soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcılığını, küçük kaslarını, el becerilerini, hayal dünyalarını ve motor becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir. Öğretmenler, öğrencilerin arkadaşlarının işlerini kopya etmesi, okul idaresinin gerekli malzemeleri temin etmekte yardımcı olmaması, sınıfları aşırı kalabalık olması, sınıfların sanat etkinliklerine uygun olmaması, velilerin sanat etkinliklerini gereksiz görmesi gibi bazı sorunlar yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin çoğu bu sorunlara, sınıf mevcutları azaltılmalı, okul öncesi eğitim için Milli Eğitim Bakanlığı'nın maddi destek vermesi, idarecilere okul öncesi eğitim konusunda bilgilendirme seminerleri verilmesi, sınıflarda geniş sanat köşeleri oluşturulması, okul öncesi eğitim için okullarda sanat atölyeleri oluşturulması ve velilere sanat etkinliklerinin önemini anlatan seminerler verilmesi gibi öneriler geliştirilmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Sanat Etkinlikleri, Sanat, Eğitim.

Abstract

The aim of this study is to determine the problems and solutions of preschool education teachers encountered in art activities. In this research, one of qualitative research design phenomenological pattern is used. The study group of the article consists of 14 pre-school education teachers working in 5 different kindergartens in the province of Mardin in the 2018-2019 academic year. In the data collection, a semi-structured interview form developed by the researcher was used. Descriptive analysis was used to analyze the data. During the interviews with the teachers, most of the teachers stated that art activities improve students' creativity, help small muscle development, develop hand skills, develop imagination and develop motor skills. Concerning problems encountered in the arts activities, most of the teachers have pointed out that the students trace over their friends work, the school administration was not attaching importance to the lesson, that the class not suitable for teaching the arts and parents were not providing materials as they found the lesson unnecessary. Most of the teachers gave the recommendations like; class adsum should be reduced, Ministry of Education should provide financial support for the pre-school education to provide materials,

^aBu çalışma 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde (Ankara, 25-28/Nisan/2019) sunulan bir sözlü bildiriden üretilmiştir.

*İletişim: Mehmet Ali GÖKDEMİR, Dicle Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi. Sur/ Diyarbakır, maligokdmr@gmail.com

information seminars on pre-school education should be given to administrators, wide art corners should be created in classrooms There should be art workshops in schools for pre-school education and seminars should be given to parents about the importance of art activities have been developed by most of teachers for the problems they encountered in art activities.

Key words: Preschool Education, Art Activities, Art, Education.

GİRİŞ

Sanat eğitimi, en genel tanımıyla bireyin estetik algısını geliştirmeyi ve estetik yoruma yatkın hale getirmeyi hedefleyen bir eğitim sürecidir. Ayrıca sanat eğitimi, kişiye görmeyi, duymayı, dokunmayı, tat almayı öğretmek; çevresini doğru algılayıp onu biçimlendirmeye yönlendirmek için en gerekli etken olarak değerlendirilebilir (Lowry, 1972: 15, Akt: Yağcı, 2007: 39). Sanat eğitimi tanımı, değişiklik içeren oldukça geniş bir alanı kapsamaktadır. Görsel sanatlar eğitimi ise, çok geniş olan sanat eğitiminin sadece bir kısmını oluşturmaktadır. Görsel sanatlar; resim, heykel, seramik, mimarlık, grafik sanatlar, endüstri tasarımı, uygulamalı sanatlar, sinematografi, fotoğraf, moda tasarımı, bilgisayar sanatı gibi oldukça geniş bir alanı kapsar. Bu alanların tamamıyla ilgili olarak okulöncesinden yükseköğretime kadar her aşamadaki sanat eğitimi ve öğretimiyle ilgili kuramsal ve uygulamalı çalışmalara görsel sanatlar eğitimi ya da yalnız sanat eğitimi denilebilir (Kırıçoğlu, 2002, Akt: Çapar, 2006: 13).

San (2003: 17)'a göre 20. yüzyılın başından beri bir kavram olarak sanat eğitimi, geniş ve genel anlamda, sanatın bütün disiplinlerini ve biçimlerini içine alan, hem okul içi hem de okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Sanat eğitimi, okullarda bireyin sanatsal gelişimi için gereksinim duyacağı bilgi ve becerinin daha önceden planlanmış programlar dahilinde kazandırıldığı bir eğitim alanıdır. Bu bağlamda sanat eğitimi, okullarda bu eğitim alanının planlı verildiği dersler olarak da tanımlanabilir (Kacar, 2010).

Sanat dersleri, çocuğun ruhen dinlendiği ve duygu dünyasının gelişmesi için gerekli unsurların bulunduğu en uygun ortamdır. Sanat eğitiminin sadece yeteneği daha iyi olan çocuklar için olduğunu düşünmek, toplum içinde çok yaygın yer almış yanlış bir yaklaşım şeklidir. Bu yanlış yaklaşım doğrultusunda el becerisi diğer çocuklara göre daha az olan çocuklar, kişilik gelişimleri üzerinde sanat etkinliklerinin sağlayacağı olumlu katkılardan yoksun bırakılmış olacaktır. Çocuk veya genç, sanat eğitimi yoluyla bakmak yerine görmeyi, duymak yerine işitmeyi, dokunduğunu hissetmeyi kısacası farkında olmayı, algılamayı öğrenecektir. Sanat eğitimi, duyarlı ve çağdaş bireyler yetiştirmede çok önemli bir yere sahipse bu eğitimi okul öncesi dönemden itibaren önemsenerek çok ciddi bir biçimde verilmesi gerekmektedir. Okul öncesi dönem çocuğun gelişiminin ve öğrenmesinin en hızlı olduğu dönemdir. Eğitimciler ve psikologlar ilk altı yaşın bireyin dil, bilişsel, sosyal, fiziksel, ruhsal ve yaratıcılık gelişimi açısından çok önemli olduğu üzerinde hem fikirdir. Çocuğun kişiliğinin şekillenmesinde kritik bir dönem olup çocuğun yeteneklerinin ortaya çıkarılması, ihtiyaçlarının karşılanması, yaşama uyum için temel alışkanlıkların kazandırılması ve onu ilköğretime hazırlaması nitelikli bir okul öncesi eğitimle gerçekleşebilir (Ağgül Yalçın ve Yalçın, 2018).

Okul öncesi eğitim programında sanat eğitimi, "Sanat Etkinlikleri" adı altında ve diğer etkinlikler ile beraber verilmektedir. Bu etkinliklerde, ilköğretimin planlı, programlı eğitimine göre daha bağımsız çalışmalara yer verilir. 0-6 yaş aralığındaki çocuklarda iç dünyalarını olduğu gibi yansıtan özgün ve son derece özgür biçimler vardır. Okulöncesinde sanat eğitimi kapsamında yapılan sanat etkinliklerinin amacı, çocuğun yaratıcılığını ve gelişimini desteklemek, estetik duyarlılık ve sanatsal bakış açısı kazandırmaktır (Erkut, 2016). Sanat etkinlikleri çocuğun iç dünyasını, düşüncelerini, duygularını yansıtabileceği özgür bir ortam sağlayarak çocuğu tanımamız, yeteneklerini keşfetmemiz, gelişimini değerlendirmemiz için iyi bir gözlem alanıdır. Çocuklar sanatsal çalışmalarını yaparken önceden planlamazlar yaparken planlarlar. Çocukların bu eserleri onları yetişkinlere anlatan önemli birer anlatım aracı niteliğindedirler (Dilmaç, 2000, Akt: Diğler, 2018). Buyurgan ve Mercin (2010)'e göre, birey (öğrenci) sanat aracılığıyla öğrenirken kendi çevresinin ve kendisinin farkında olma yetisi gelişir. Bir sanatsal ürün yaratırken, kendisini nasıl ifade edeceğini ve çevresi ile nasıl iletişim kuracağını kalıcı bir biçimde öğrenir. Ayrıca sanat etkinlikleri sırasında çocuk, yeni arkadaşlıklar kurma, sıra bekleme, konuşma, dinleme, paylaşma, iş birliği yapma ve yardımlaşma gibi sosyal beceriler de kazanmaktadır (Diğler, 2018). Yukarıdaki açıklamalardan hareketle, okul öncesi eğitim

öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sorunlar ve bu sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri araştırılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları problemler ve bu problemlere yönelik öğretmenlerin geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1- Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları öğrenci kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?
- 2- Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?
- 3- Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sınıf ortamı kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?
- 4- Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları veli kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

Çalışmanın Önemi

Bu araştırma, anasınıfı öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sorunları belirlemeleri ve bu sorunlar yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri açısından önemlidir. Aynı zamanda bu araştırmanın, sanat etkinliklerinin verimli yürütülüp yürütülmediğinin irdelemesi ve alanyazına katkı sağlaması açısından da önem arz ettiği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın modeli, katılımcılar, veri toplama aracının hazırlanması, uygulanması ve toplanması, verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Genel itibarı ile nitel araştırmacı gözlem, görüşme ve dokümanlardan yola çıkarak kavramları, anlamları ve ilişkileri açıklayarak süreci sürdürür (Merriam, 1998). Araştırmada, okul öncesi eğitim veren öğretmenlerin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sorunları ve bu sorunlara dayalı geliştirdikleri çözüm önerilerini belirleyebilmek için nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim araştırmalarında veri analizi yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bu amaçla yapılan içerik analizinde verinin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek kategorilerin ortaya çıkarılması çabası vardır. Sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulur ve sık sık doğrudan alıntılara yer verilir. Bunun yanında ortaya çıkan kategoriler ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada ele alınan olgu (fenomen), okul öncesi eğitimde öğretmenlerin sanat etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlardır. Patton (2002), incelenen olgunun özüne inebilmek için farklı bireylerin deneyimlerinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu çalışmada da, incelenen olgunun özüne inebilmek için anasınıfı öğretmenlerinin deneyimleri ayrıntılı bir şekilde ele alınıp incelenmeye çalışılmıştır. Creswell (2007) olgubilim araştırmalarında, olguyu açıklayacak bireylerin dikkatli bir şekilde seçilmesi gerektiğini belirtmiştir. Patton (2002) ise olguyu yansıtabilecek birincil kişilerle çalışılması gerektiğini ifade etmiştir. Araştırma bu nedenle, amaca dayalı olarak okul öncesi eğitimde öğretmenlerin sanat etkinliklerinde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini net bir şekilde yansıtabileceği düşünülen okul öncesi eğitim veren öğretmenler ile yürütülmüştür.

Araştırmanın Katılımcıları

Araştırmanın katılımcılarını, 2018–2019 eğitim-öğretim yılı Mardin ilinde bulunan farklı okullarda görev yapan 14 okul öncesi eğitim veren öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Patton, 1997). Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış ise, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Sözü edilen ölçüt ya da ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da

daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu doğrultuda araştırmacılar tarafından öğretmenlerin; Okul öncesi eğitim veriyor olmaları ve gönüllü olarak çalışmaya katılmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmacı tarafından ulaşılan öğretmenler arasından gönüllü olanların çalışmaya katılması da bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Çünkü araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmenlerden daha sağlıklı bilgiler alınacağı düşünülmüştür. Katılımcıların özellikleri tablo-1 de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların özellikleri

Grup	f	Grup	f
Cinsiyet		Meslekteki hizmet yılı	
Kadın	14	1 Yıldan az	-
Erkek	-	1-5 yıl	11
Yaş		6-10 yıl	2
21-25	5	11-15 yıl	-
26-30	7	16-20 yıl	1
31-35	1	21 yıl	-
36-40	1	Eğitimi aldığınız yan alan	
41 yaş üzeri	-	Resim	5
Eğitim durumu		Müzik	1
Ön lisans	-	Beden Eğitimi	1
2+2 Lisans tamamlama	-	Diğerleri	7
Lisans	14	Mezun olduğunuz bölüm	
Lisans Üstü	-	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	1
Diğerleri	-	Okul Öncesi Eğitim Anasınıfı Bölümü	12
			1

Araştırmaya katılan öğretmenlerin özelliklerine bakıldığında; katılımcıların tamamının kadın oldukları, çoğu öğretmenin 26- 30 (f: 7) ve 21-25 (f:5) yaş arasında oldukları, katılımcıların hepsinin (f:14) lisans mezunu oldukları, çoğunun Okul Öncesi Eğitim(f:12) mezunu olduğu, çoğunun (f:11) 1-5 yıl arısında çalışma deneyimine sahip oldukları ve 5 kişinin de yan alan olarak Resim eğitimi almış oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Bu araştırmada verilerin toplanmasında, araştırmacı tarafından geliştirilen on soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu katılımcıların sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemeye yönelik hazırlanan açık uçlu on bir sorudan oluşmaktadır. Form, alanyazın incelendikten sonra dört anasınıfı öğretmenin görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Yazım hatalarını belirlemek ve okunaklılığını test etmek amaçlı bir Türkçe öğretmene okutulmuştur. Türkçe öğretmeninden alınan dönütler doğrultusunda anket soruları düzenlenmiştir. Düzenlenen ankete, farklı üniversitelerde görev yapan iki öğretim görevlisinin görüşleri de alınarak son hali verilmiştir. Hazırlanan görüşme formu ildeki farklı okullarda görev yapmakta olan 14 anasınıfı öğretmeni ile yüz yüze görüşülerek uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz gözlem, görüşme ve doküman gibi veri toplama araçlarında yer alan soru, konu ya da temalar temele alınarak analiz edilir (Ekiz, 2009: 75). Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve

yorumlanır. Anasınıfı öğretmenlerinden alınan cevaplar, tek tek incelenerek kodlanmış ve bu kodlar daha önceden belirlenen temalar etrafında sunulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenler görüşleri sayılarla (Ö:1=Öğretmen 1) düzenlenerek görüşlere bulgular bölümünde yer verilmiştir. Araştırmada en çok tekrarlanan kodlar açıklanıp yorumlanmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analizi yapılarak bulgular tablolar halinde verilmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu kısmında, Mardin ilinde bulunan 5 ayrı Anaokulunda görev yapan 14 öğretmen ile yapılan görüşmeler temalara ayrılarak verilen cevaplar kodlara ayrılmış olup frekanslarıyla beraber tablolaştırılmıştır. Tablolar incelenerek bulgulara ulaşılmış ve bu bulgular yorumlanarak sunulmuştur.

Tablo 2. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinin öğrencilere sağladığı katkılar ile ilgili görüşleri

Tema	Kod	f
Sanat Etkinliklerinin öğrencilere sağladığı katkılar	Motor becerilerini geliştirir	5
	Yaratıcılıklarını geliştirir	8
	Küçük kas gelişimlerine yardımcı olur	6
	Mutluluk verir	1
	Sorumluluk almayı öğretir	1
	Bilişsel gelişimlerine yardımcı olur	1
	El becerilerini geliştirir	8
	Özgün düşüncelerine yardımcı olur	3
	Öz güvenlerinin artmasını sağlar	2
	Hayal dünyalarını geliştirir	5
	Renk ve kavramları tanıtır	3
	Görsel zekalarını geliştirir	1
	Özgün ürünler ortaya koyarlar	1
	Yaparak yaşayarak öğrenirler	2
	Sosyalleşmelerine yardımcı olur	2
	Düşünme ve karar verme yeteneği gelişir	1
	Estetik görme becerisi kazandırır	2
Paylaşmayı öğretir	2	

Tablo-2 incelendiğinde öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdiğini (f:8), el becerilerini geliştirdiğini (f:8), küçük kas gelişimlerine yardımcı olduğunu (f:6), hayal dünyalarını geliştirdiğini (f:5) ve motor becerilerinin geliştiğini (f:5) belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğretmenlerin bazıları, sanat etkinliklerinin öğrencilere özgün düşünme becerisi kazandırdığını (f:3), renk ve kavramları öğrettiğini (f:3), öz güvenlerini artırmaya yardımcı olduğunu (f:2), yaparak yaşayarak öğrenmelerine yardımcı olduğunu (f:2), sosyalleşmelerine yardımcı olduğunu (f:2), estetik görme becerisi kazandırdığını (f:2), paylaşmayı öğrettiğini (f:2), mutluluk verdiğini (f:1), sorumluluk almayı öğrettiğini (f:1), bilişsel gelişimlerine yardımcı olduğunu (f:1), görsel zekalarını geliştirdiğini (f:1), özgün ürünler ortaya koymalarına yardımcı olduğunu (f:1) ve düşünüp karar verme yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olduğunu (f:1) belirtmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-6: Sanat etkinliklerinde yapılan çalışmalar öğrencinin küçük kas ve ince motor becerilerini geliştirir.

Ö-7: Sanat etkinliklerinin en önemli faydası motor becerilerini geliştirmekle beraber öğrencinin ortaya bir ürün koymasını sağlamasıdır.

Ö-12: Sanat etkinlikleri çocukların ince motor becerilerinin gelişmesine katkı sağlar. Aynı zamanda, öğrencide düşünme ve karar verme becerisi geliştirir.

Araştırmanın birinci alt amacı olan okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları öğrenci kaynaklı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirdikleri çözüm önerilerini belirlemeye yönelik bulgular tablo-3 de sunulmuştur.

Tablo 3. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaştıkları öğrenci kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri

Tema	Kod	f
Sanat Etkinliklerinde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar sağladığı katkılar	Kas gelişimi geriliği	4
	Çalışmaya isteksiz olma	3
	Dikkat süresinin çok kısa olması	2
	Özgüven eksikliği	3
	Çabuk sıkılma	1
	Aşırı hareketli olma	3
	Malzeme paylaşamama	1
	Makas gibi aletleri kullanamama	2
	Kesme işlemlerinde kontrolsüz olma	1
	Yönerge dışına çıkma	1
	Malzeme beğenmeme	2
	Arkadaşlarını kopya etme	4
	Yaratıcı olmama	1
	Sanat Etkinliklerinde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlara yönelik çözüm önerileri	Gelişim düzeylerine uygun etkinlikler yapma
Yaratıcılıklarını harekete geçiren etkinlik yapmak		2
Yaş seviyelerine uygun malzeme seçimi		3
Özgüven geliştirmeye yönelik etkinlikler yapmak		2
Sınıf mevcutları azaltılmalı		6
Kas geliştirici etkinlikler evde de desteklenmeli		1
Sınıflara fazla yardımcı verilmeli		2
Öğrenciye önemsendiğini hissettirmek		1
Arkadaşlarının işlerine saygılı olmayı öğretmek		1
Hayal güçleri sınırlanmamalı		3
Dikkat sürelerine uygun çalışmalar seçilmeli		3
Özgün düşüncelerine yardımcı olunmalı		1
Öğrenci merkezli çalışmalar yapılmalı		1

Tablo-3 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinde öğrenci kaynaklı arkadaşlarının işlerini kopya etme (f : 4), kas gelişim geriliği (f: 4), öz güven eksikliği (f: 3), aşırı hareketlilik (f: 3) ve çalışmaya isteksiz olma (f: 3) gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğretmenler öğrenci dikkat sürelerinin kısıtlılığı (f: 2), makas gibi aletleri kullanamama (f: 2), malzeme beğenmeme (f: 2), çabuk sıkılma (f: 1), malzeme paylaşamama (f: 1), kesme işlemlerinde kontrolsüz olma (f: 1), yönerge dışına çıkma (f: 1) ve yaratıcı olmama gibi durumlardan dolayı da sorun yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-1: Grup içerisinde kas gelişimi geri olan öğrenciler mevcut. Bu öğrenciler etkinliğe etkili bir biçimde katılamamaktadırlar.

Ö-6: Bazı öğrenciler ben çizmeyi bilmiyorum veya kesmeyi bilmiyorum gibi cümleler kullanarak çalışmalara katılmak istemiyorlar.

Ö-14: Bazı öğrenciler arkadaşlarının yaptıkları çalışmaların aynısını yapıyorlar. Bu durum çocukların özgün çalışmalar yapmasına engel oluyor.

Aynı tabloya göre öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik, sınıf mevcutları azaltılmalı (f:6), öğrencilerin gelişim düzeylerine göre etkinlikler yapılmalı (f:5), öğrencilerin dikkat sürelerine uygun çalışmalar yapılmalı (f:3), öğrencilerin hayal güçleri

sınırlanmamalı (f:3) ve öğrencilerin yaş seviyelerine uygun malzemeler seçilmeli gibi öneriler geliştirmişlerdir. Aynı zamanda bazı öğretmenler, öğrencilerin yaratıcılıklarını harekete geçiren çalışmalar yapılmalı (f: 2), özgüven geliştiren etkinlikler seçilmeli (f: 2), sınıflara daha fazla yardımcı verilmeli (f: 2), kas geliştiren etkinlikler evde de desteklenmeli (f: 1), Öğrenciye önemsendiği ve sevildiği hissettirilmeli (f: 1), arkadaşlarının işlerine saygılı olma öğretilmeli (f: 1), özgün düşüncelerine yardımcı olunmalı (f:1) ve öğrenci merkezli çalışmalar yapılmalı gibi öneriler de geliştirmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-1: Yapılacak etkinliklerin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olmasına ve hayal güçlerini geliştirmeye yönelik olmasına dikkat edilmeli.

Ö-2:Ailelerin ince motor becerileri geliştiren çalışmaları evde de desteklemeleri faydalı olacaktır.

Ö-6: Öğrencilerin çalışmaları yargulamadan değerlendirilmeli ve işlerinin önemsenip beğenildiğini hissettirmeliyiz.

Araştırmanın ikinci alt amacı olan okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirdikleri çözüm önerilerini belirlemeye yönelik bulgular tablo-4 de sunulmuştur.

Tablo 4. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı problemler ve çözüm önerileri

Tema	Kod	f
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları okul idaresi kaynaklı sorunlar	Okul idaresi kaynaklı sorun yaşamıyorum	9
	Yapılan etkinliklerin sınıfı kirletmesinde şikayetçi olmak	2
	Gürültüden rahatsız olmaları	1
	Malzeme temin etmede yardımcı olmuyor	4
	Yapılan etkinliklere karşı çok ilgisizler	2
	Okul öncesi eğitim hakkında bilgi eksikliği	1
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları okul idaresi kaynaklı sorunlara yönelik çözüm önerileri	Çocukların seviyelerinin çok üstünde ürün bekleme	2
	Sorun yaşamadığımdan önerim yok	9
	Anasınıfları için M.E.B. maddi destek vermeli	3
	İdarecilerin odaları sınıflara uzak yerde bulunmalı	1
	Malzeme ve araç gereç temininde duyarlı olmalı	1
	İdarecilere Okul öncesi eğitimin önemi hakkında seminerler verilmeli	3

Tablo-4 incelendiğinde öğretmenlerin çoğu, okul idaresi kaynaklı sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir (f:9). Ancak bazı öğretmenler, okul idaresinin gerekli malzeme temin etmekte yardımcı olmama (f:4), yapılan etkinliklere çok ilgisiz olma (f:2), yapılan etkinliklerin sınıfı kirletmesinden şikayetçi olma (f:2), çocukların seviyelerinin çok üstünde ürünler bekleme (f:2), gürültüden rahatsız olma (f:1), ve okul öncesi eğitim hakkında bilgisiz olma gibi sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bazı öğretmenlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö-7: Bütün okulların imkanları aynı değil. Bizim sınıflarımızda da eksikliklerimiz oluyor ve okul idaresi bu eksiklikleri gidermede yardımcı olmuyor.

Ö-6: Okul idarecilerinin okul öncesi eğitim konusunda çok fazla bilgi eksikliği var. Erken yaş grubunun gelişim özelliklerini hiç bilmiyorlar.

Ö-10: Sınıfı ve duvarları temiz tutmamız gerektiği konusunda uyarılarda bulunarak, sanat etkinlikleri planlarını sınırlandırmaktadırlar.

Aynı tabloya göre öğretmenlerin çoğu karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı problemlere, yönelik okul öncesi eğitim için Milli Eğitim Bakanlığı maddi destek vermeli (f:3), idarecilere okul öncesi eğitim konusunda bilgilendirme seminerleri verilmeli (f:3), idarecilerin odaları sınıflara uzak yerlere taşınmalı (f:1) ve okul idaresi malzeme ve araç-gereç temini için daha duyarlı olmalı (f:1) gibi öneriler sunmuşlardır. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-6: İdareciler erken çocukluk dönemi eğitimi ve özellikleri hakkında yeterli donanımı kazanabilecekleri eğitimlerden geçirilmelidir.

Ö-7: Okul idarecileri okul bütçesinden bir kısmını anasınıflarının eksiklerini gidermek için ayırmalı.

Ö-11: Milli Eğitim Bakanlığı sanat etkinlikleri için önemli bir bütçe ayırmalı. Her anasınıfına gerekli malzemeleri temin etmelidir.

Araştırmanın üçüncü alt amacı olan okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları sınıf ortamı kaynaklı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirdikleri çözüm önerilerini belirlemeye yönelik bulgular tablo-5 de sunulmuştur.

Tablo 5. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin karşılaşmış olduğu sınıf ortamı kaynaklı problemler ve çözüm önerileri

Tema	Kod	f
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları sınıf ortamı kaynaklı sorunlar	Sınıfların kalabalık olması	5
	Sınıfların sanat etkinliklerine uygun olmaması	4
	Materyal eksikliği	4
	Sınıfın dar olması	4
	Sanat köşesinin olmaması	3
	Sınıfın gürültülü olması	2
	Dış mekanda etkinlik yapma şansının olmaması	1
	Dışarıdan gelen sesler	1
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları sınıf ortamı kaynaklı sorunlara yönelik çözüm önerileri	Sınıflarda geniş sanat köşeleri oluşturulmalı	5
	Sınıf mevcutları azaltılmalı	3
	Sanat atölyeleri olmalı	4
	Sınıflar geniş olmalı	4
	Etkinlik masalarının sayısı artırılmalı	3

Tablo-5 incelendiğinde sanat etkinliklerinde sınıf ortamı kaynaklı öğretmenlerin çoğu, sınıfları aşırı kalabalık olması (f:5), sınıfların sanat etkinliklerine uygun olmaması (f:4), materyallerin eksik olması (f:4), sınıfların dar olması (f:4) ve sınıflarda sanat köşesinin olmaması (f:3) gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda bazı öğretmenler, sınıfın gürültülü olması (f:1), dış mekanda etkinlik yapma şansının olmaması (f:1) ve sınıfın çabuk kirlenmesi gibi sorunlarla da karşılaştıklarını dile getirmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-10: Sınıfımda sanat etkinliklerinde kullanabileceğim yeterli malzeme bulunmamaktadır. Bu nedenle farklı etkinlikler yapamıyorum.

Ö-11: Sınıfımın mevcudu çok kalabalık olduğundan dolayı öğrencilerle bire bir ilgilenemiyorum.

Ö-13: Sınıfım çok dar ve öğrencilerin boyama masaları da yetersiz. Bu durum sanat etkinliklerinde bana çok zorluk yaratıyor.

Ö-6: Sınıfın yeterince geniş olmaması, sanat etkinliklerinde öğrencinin rahat çalışmasını engelliyor.

Aynı tabloya göre öğretmenler karşılaştıkları sınıf ortamı kaynaklı sorunlara yönelik, sınıflarda geniş sanat köşeleri oluşturulmalı (f:5), okul öncesi eğitim için okullarda sanat atölyeleri olmalı (f:4),

sınıflar geniş olmalı (f:4), sınıf mevcutları azaltılmalı (f:3) ve etkinlik masaları çoğaltılmalı gibi öneriler geliştirilmiştir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-12: Kesinlikle her sınıfın mevcudu 18 den fazla olmayacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.

Ö-10: Her sınıfta imkanlar dahilinde bir sanat etkinlikleri köşesi oluşturulmalıdır.

Ö-2: Sınıfların dışında, sanat etkinliklerinin rahatça yapılabileceği donanımlı sanat atölyeleri oluşturulması çok iyi olur.

Araştırmanın dördüncü alt amacı olan okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları veli kaynaklı sorunlar ve bu sorunlar için geliştirdikleri çözüm önerilerini belirlemeye yönelik bulgular tablo-6 da sunulmuştur.

Tablo 6. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin karşılaşmış oldukları veli kaynaklı problemler ve çözüm önerileri

Tema	Kod	f
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları veli kaynaklı sorunlar	Öğrenciye malzeme temin etmeme	5
	Öğrenci çalışmalarını takdir etmeme	3
	Öğrencinin gelişim özelliklerinin çok üstünde ürün bekleme	4
	İşbirliği yapmaktan kaçınma	2
	Yapılan etkinlikleri olumsuz eleştirme	2
	Veli kaynaklı sorun yaşamıyorum	3
	Velilerin ilgisiz olmaları	4
	Okul öncesi eğitim konusunda bilgi eksikliği	3
	Çocukları yarıştırmama	1
	Yetenekleri pekiştirmeme	1
	Kalitesiz malzeme alma	1
	Öğrenciden kusursuz işler bekleme	1
	Sanat etkinliklerini gereksiz görme	7
	Sanata değer vermeme	1
Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin Sanat Etkinliklerinde karşılaştıkları veli kaynaklı sorunlara yönelik çözüm önerileri	Sanat etkinliklerinin önemini kavratma seminerler vermek	8
	Kullanılan malzemelerin bakanlık tarafından verilmesi	3
	Alınan malzemenin çocuğun derse katılımını etkilediğini kavratmak	2
	Çocuk gelişimi konulu seminerler vermek	4
	Öğrenciden kusursuz işler beklemenin yanlış olduğunu kavratmak	1
	Veliye sanatın önemi kavratılmalı	1
	Öğrencide özgüven artırıcı yaklaşım sergilemeli	2
	Okul-veli iletişimine katılmalarını sağlamak	3
Velinin destekleyici tavır geliştirmesine yardımcı olmak	2	

Tablo-6 incelendiğinde okul öncesi eğitimde karşılaşılan veli kaynaklı öğretmenlerin çoğu, velilerin sanat etkinliklerini gereksiz görmesi (f:7), öğrenciye malzeme temin etmemesi (f:5), öğrencilerin gelişim düzeylerinin çok üstünde ürün beklemesi (f:4), velilerin ilgisiz olması (f:4), öğrenci çalışmalarının takdir edilmemesi (f:3) ve okul öncesi eğitim hakkındaki bilgilerinin olmaması gibi problemlerle karşılaştıklarını dile getirmişlerdir. Aynı zamanda bazı öğretmenler velilerin, sanata değer vermeme (f:1), öğrencilerden kusursuz işler beklemesi (f:1), kalitesiz malzeme alması (f:1), çocukların yeteneklerini pekiştirmemesi (f:1) ve çocukları yarıştırmaması gibi konularda da sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-1: Veliler, öğrencilerin ortaya koydukları çalışmalarda kusursuzluk aradıkları için öğrencilerin çalışmalarını takdir etmiyorlar.

Ö-7: Velilerle yaşadığım en büyük sıkıntı, velilerin çocuk gelişimi konusunda yetersiz bilgiye sahip olmalarıdır.

Ö-6: Veliler çocuklarını yarıştıyorlar adeta. Çocuklarının yaptıkları çalışmalarını diğer öğrencilerin çalışmalarını ile kıyaslayarak değerlendiriyor. Bu da çocukları olumsuz etkiliyor.

Yine aynı tabloya göre karşılaşılan veli kaynaklı sorunlara yönelik öğretmenlerin çoğu, velilere sanat etkinliklerinin önemini kavratma seminerleri verilmeli (f:8), çocuk gelişimi konulu seminerler verilmeli (f:4), etkinliklerde kullanılacak malzemeler bakanlık tarafından verilmeli (f:3) ve veliler okul-veli işbirliğine dahil edilmeli (f:3) gibi öneriler geliştirilmiştir. Aynı zamanda öğretmenlerin bazıları, alınan malzemenin öğrencinin derse katılımını etkilediğini belirtmeli (f:2), öğrencide özgüven artırıcı tavırlar sergilemeli (f:2), velide destekleyici tavır geliştirilmeli (f:2), veliye öğrenciden kusursuz işler beklemenin yanlış olduğu kavratılmalı (f:1) ve veliye sanatın önemi kavratılmalı (f:1), gibi öneriler de geliştirmişlerdir. Aşağıda bazı öğretmenlerin görüşlerine yer verilmiştir:

Ö-9: Velilerin sanat etkinliklerinden beklentileri değerlendirilerek bu konuda seminerler verilmelidir.

Ö-12: Velilerin öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek tutum ve davranışlar içerisine girmeleri için eğitime tabi tutulmaları gerekir.

Ö-Velilere mükemmeliyetçi bir yaklaşım içerisinde olmalarının çocuklarının gelişimi açısından zararlı olduğunu kavratmalıyız.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdiğini, küçük kas gelişimlerine yardımcı olduğunu, el becerilerini geliştirdiğini, hayal dünyalarını geliştirdiğini ve motor becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir. Bu bilgiler doğrultusunda, okulöncesi eğitimde sanat etkinliklerinde yapılan çalışmaların, o yaş dönemindeki çocukların küçük kas gelişimleri açısından oldukça önemli olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim, Büyükalın Filiz ve Gökdemir (2018) de yaptıkları bir araştırmada, görsel sanatlar dersinde yapılan çalışmaların ilkökul öğrencilerinin kas gelişimine yardımcı olduğunu belirterek benzer bulgulara ulaşmışlardır. Aynı zamanda öğretmenlerin bazıları, sanat etkinliklerinin öğrencilere özgün düşünme becerisi kazandırdığını, renk ve kavramları öğrettiğini, öz güvenlerini artırmaya yardımcı olduğunu, yaparak yaşayarak öğrenmelerine yardımcı olduğunu, sosyalleşmelerine yardımcı olduğunu, estetik görme becerisi kazandırdığını, paylaşmayı öğrettiğini, mutluluk verdiğini, sorumluluk almayı öğrettiğini, bilişsel gelişimlerine yardımcı olduğunu, görsel zekalarını geliştirdiğini, özgün ürünler ortaya koymalarına yardımcı olduğunu ve düşünüp karar verme yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Tüm bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda, sanat etkinliklerinde yapılan çalışmaların, çocukların çok yönlü gelişmelerine yardımcı olduğunu, özgüven ve kişilik gelişimleri üzerinde olumlu etkiler gösterdiğini söyleyebiliriz.

Öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinde öğrenci kaynaklı arkadaşlarının işlerini kopya etme, kas gelişim geriliği, öz güven eksikliği, aşırı hareketlilik ve çalışmaya isteksiz olma gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda sanat etkinliklerinde öğrencilere yapılan çalışmaların özgün ve kendi hayal dünyasını yansıtan çalışmaların önemini kavratmanın öneminden bahsetmenin faydalı olabileceği söylenebilir. Öte yandan çocukların ilgisini çeken ve çalışma isteklerini harekete geçiren çalışmalar yapılması faydalı olabilir. Okulöncesi sanat etkinliklerinde kil gibi yoğurma malzemelerinin kullanılması öğrencilerin etkinliklere katılma isteklerini olumlu etkileyebilir. Nitekim, Çapar (2006) da bir çalışmada, kille yapılan üçboyutlu çalışmalar sonunda öğrencilerle yapılan görüşmelerde, öğrencilerin derste ilk kez kille çalıştıkları için, kille çalışmaktan zevk aldıklarını ifade etmiştir.

Aynı zamanda öğretmenler öğrencilerin dikkat sürelerinin kısa olması, makas gibi aletleri kullanamama, malzeme beğenmeme, çabuk sıkılma, malzeme paylaşamama, kesme işlemlerinde kontrolsüz olma, yönerge dışına çıkma ve yaratıcı olmama gibi durumlardan dolayı da sorun yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Yine öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlara yönelik, sınıf mevcutları azaltılmalı, öğrencilerin gelişim düzeylerine göre etkinlikler yapılmalı, öğrencilerin dikkat sürelerine uygun çalışmalar yapılmalı, öğrencilerin hayal güçleri sınırlanmamalı ve öğrencilerin yaş seviyelerine uygun malzemeler seçilmeli gibi öneriler geliştirmişlerdir. Sanat derslerinde öğretmenin öğrencilerle bire bir ilgilenmesi oldukça önemlidir.

Sınıf mevcudu kalabalık olan bir sınıfta öğretmenin her öğrenciye zaman ayıramaması oldukça önemli bir problemdir. Bu bağlamda sınıf mevcutlarının az olması sanat etkinliklerinin daha etkili yapılmasında önemli bir husus olduğu söylenebilir. Nitekim, Epstein (2001) de “Okul öncesi öğretmeni çocuklarla, çalışmalarında neler yaptıkları, bunları yaparken neler hissettikleri gibi konular hakkında konuşarak sanat etkinliklerini daha anlamlı hale getirebilir.” diyerek sanat etkinliklerinde öğrenci ile bire bir ilgilenmenin önemini vurgulamıştır. Aynı zamanda bazı öğretmenler, öğrencilerin yaratıcılıklarını harekete geçiren çalışmalar yapılmalı, özgüven geliştiren etkinlikler seçilmeli, sınıflara daha fazla yardımcı verilmeli, kas geliştiren etkinlikler evde de desteklenmeli, öğrenciye önemsendiği ve sevildiği hissettirilmeli, arkadaşlarının işlerine saygılı olma öğretilmeli, özgün düşüncelerine yardımcı olunmalı ve öğrenci merkezli çalışmalar yapılmalıdır gibi öneriler de geliştirmişlerdir.

Öğretmenlerin çoğu, okul idaresi kaynaklı sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ancak bazı öğretmenler, okul idaresinin gerekli malzemeleri temin etmekte yardımcı olmaması, yapılan etkinliklere çok ilgisiz olmaları, yapılan etkinliklerin sınıfı kirlettiğinin belirtmeleri, çocukların seviyelerinin çok üstünde ürünler beklemeleri, gürültüden rahatsız olmaları ve okul öncesi eğitim hakkında bilgisiz olmaları gibi sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Oysa sanat eğitimi, çocuğu içinde yaşadığı hayatı öğretmeye ve anlamlandırmaya yardımcı olan en önemli eğitim alanı olduğu bilinmektedir. Erbay (2013), da “*İnsanın kendini yönlendirmesi ve zenginleştirilmesi için yeni bir bütünü olarak gelişmesi, ancak sanatsal çabalarla mümkün olabilir.*” diyerek sanatın insan hayatındaki önemine vurgu yapmıştır. Öğretmenlerin çoğu karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı problemlere, okul öncesi eğitim için Milli Eğitim Bakanlığının maddi destek vermeli, idarecilere okul öncesi eğitim konusunda bilgilendirme seminerleri verilmeli, idarecilerin odaları sınıflara uzak yerlere taşınmalı ve okul idaresi malzeme ve araç-gereç temini için daha duyarlı olmalı gibi öneriler sunmuşlardır.

Öğretmenler, sanat etkinliklerinde sınıf ortamı kaynaklı olarak çoğunlukla, sınıfların aşırı kalabalık olması, sınıfların sanat etkinliklerine uygun olmaması, materyal eksikliği, sınıfın dar olması ve sınıflarda sanat köşesinin olmaması gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Sanat etkinliklerinin amacına uygun bir şekilde yapılabilmesi için derslerin çalışmaya uygun bir ortamda yapılmasının son derece önemli olduğunu söyleyebiliriz. Boyama, kesme –yapıştırma, kil çalışması ve alçı çalışması gibi etkinlikleri sınıf ortamında yapmak oldukça zor olabilir. Nitekim, Ertürk (2013) de bir çalışmada öğretmen görüşlerine başvurmuş olup benzer sonuçlara ulaşmıştır. Aynı zamanda bazı öğretmenler, sınıfın gürültülü olması, dış mekanda etkinlik yapma şansının olmaması ve sınıfın çabuk kirlenmesi gibi sorunlarla da karşılaştıklarını dile getirmişlerdir.

Öğretmenler karşılaştıkları sınıf ortamı kaynaklı sorunlara yönelik, sınıflarda geniş sanat köşeleri oluşturulmalı, okul öncesi eğitim için okullarda sanat atölyeleri olmalı, sınıflar geniş olmalı, sınıf mevcutları azaltılmalı ve etkinlik masaları çoğaltılmalı gibi öneriler geliştirilmiştir. Görsel sanatlar dersinde ise yapılan etkinliklerin daha verimli geçmesi amaçlanıyorsa, derslerin atölyelerde veya etkinlikler için uygun duruma getirilmiş sınıflarda yapılması önemlidir denebilir. Nitekim, Batur (2010) ‘ da yaptığı yüksek lisans çalışmasında “*Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, dış etkilerin tüm olumsuzluklarına rağmen, iyi düzenlenmiş bir eğitim ortamı, iyi bir planlama, uygun ve yerinde bir program ve alanında uzman öğretmenlerin çabalarıyla her şartta ve koşulda amaçlarını gerçekleştirebilir.*” diye bir sonuca ulaşmıştır. Bu ifade de araştırmancının bu sonucunu destekler niteliktedir.

Okul öncesi eğitimde karşılaşılan veli kaynaklı sorunlara yönelik öğretmenlerin çoğu, velilerin sanat etkinliklerini gereksiz görmesi, öğrenciye malzeme temin etmemesi, öğrencilerin gelişim düzeylerinin çok üstünde ürün beklemesi, ilgisiz olmaları, öğrenci çalışmalarının takdir edilmemesi ve okul öncesi eğitim hakkındaki bilgi yetersizliği gibi problemlerle karşılaştıklarını dile getirmişlerdir. Sanat dersleri öğrencilerin duyarlı ve duygusal birer birey olarak yetişmelerine imkan sağlayan derslerdir. Ünver (2002)’e göre, veliler eğitim ve öğretim sürecinde, çocuklarını sadece akıl ve zeka yönünden geliştiren derslere önem verirlerken, onların duygusal yönlerini geliştiren sanat derslerini ihmal ettiklerinin farkında değillerdir. Bu yaklaşımlarıyla velilerin, sanat etkinliklerinin, topluma medeni, kültürlü ve bilinçli insanlar yetiştirmek için en gerekli derslerden biri olduğu bilincinde olmadıklarını söyleyebiliriz. Aynı zamanda bazı öğretmenler velilerin, sanata değer vermemesi, öğrencilerden

kusursuz işler beklemesi, kalitesiz malzeme alması, çocukların yeteneklerini pekiştirmemesi ve çocukları yarıştırması gibi konularda da sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Karşılaşılan veli kaynaklı sorunlara yönelik öğretmenlerin çoğu, velilere sanat etkinliklerinin önemini kavratılan seminerler verilmeli, çocuk gelişimi konulu seminerler verilmeli, etkinliklerde kullanılacak malzemeler bakanlık tarafından verilmeli ve veliler okul-veli işbirliğine dahil edilmeli gibi öneriler geliştirilmiştir. Buyurgan ve Buyurgan (2012)'a göre “*Sanat eğitimi, insanın genel eğitimi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Yaygın biçimde düşünüldüğü gibi, sanat eğitimi yalnızca yeteneklilerin eğitimi için bir “lüks” değil, herkes için gerekli bir kişilik eğitimidir.*” Bu bağlamda velilere yapılan sanatsal etkinliklerin, öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde önemli rol oynayan, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirdiği bilinci kazandırılması faydalı olacaktır. Aynı zamanda öğretmenlerin bazıları, alınan malzemenin öğrencinin derse katılımını etkilediğini belirtmeli, öğrencide özgüven artırıcı tavırlar sergilemeli, velide destekleyici tavır geliştirilmeli, veliye öğrenciden kusursuz işler beklemenin yanlış olduğu kavratılmalı ve veliye sanatın önemi kavratılmalı, gibi öneriler de geliştirmişlerdir.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- 1- Sanat etkinliklerinde öğrencilerin hayal dünyalarını harekete geçirecek eğlenceli etkinliklere yer verilmesi faydalı olacaktır.
- 2- Öğrencilere, sanat etkinlikleri için gerekli malzemelerin sene başında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilmelidir.
- 3- Okul idarecilerine, okul öncesi eğitimde sanat etkinliklerinin gerekliliği ve önemi konusunda seminerler verilmelidir.
- 4- Her okulda imkanlar dahilinde bir sanat atölyesi yapılmalı veya her sınıfa geniş sanat köşeleri yapılmalıdır.
- 5- Velilere okul öncesi eğitimde sanat etkinliklerinin gerekliliği ve önemi konusunda seminerler verilmelidir.

KAYNAKLAR

- Batur, M. (2010). *İlköğretim 1. kademe görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanımlar ögesinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Buyurgan, S., & Buyurgan, U. (2012). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Buyurgan, S., & Mercin, L. (2010). *Görsel sanatlar eğitiminde müze eğitimi ve uygulamaları*. Ankara: Görsel Sanatlar Derneği Yayınları-2
- Cresswell, J.W. (2007). *Qualitative inquiry & research design choosing among five approaches*. London: SAGE.
- Çapar, M. (2006). *Temel eğitimde 9-12 yaş arası çocuklarda üç boyutlu çalışmaların yaratıcılık eğitimine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Diğler, M. (2018). *Okul öncesinde resim eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Epstein, A. S. (2001). Thinking about art: Encouraging art appreciation in early childhood settings. *Young Children*, 56(3), 38-43.
- Erbay, M. (2013). *Sanat eğitimi üzerine*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Erkut, D. (2016). *Okulöncesi eğitim kurumlarında uygulanan sanat etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Edge Akademi.
- Gökdemir, M., A., & Büyükalın, Filiz, S. (2018). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri (Mardin örneği). *Turkish Studies*, 13(19), 775-793.
- Kacar, B. (2010). *İlköğretim okullarına yönelik seramik eğitimi program önerisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Merriam, S. (1998). *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco (USA): Jossey-Bass.
- Patton, M.Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. California: SAGE.
- Patton, M.Q. (1997). *How to use qualitative methods in evaluation*. California: SAGE.

- San, İ. (2003). *Sanat eğitimi kurumları*. İstanbul: Ütopya Yayınları.
- Ünver, E. (2002). *Sanat eğitimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yağcı, M. (2007). *Yöresel kültür farklılıklarının 7-9 yaş grubu çocuklarının resimlerine yansımaları (Ankara ve Mardin illeri örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yalçın-Ağgöl, F., & Yalçın, M. (2018). Okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitimin sorunlarıyla ilgili görüşleri: Ağrı ili örneği. *İlköğretim Online*, 17(1), 367-383.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Problems Encountered by Preschool Education Teachers in Art Activities and Solution Offers (Mardin Sample)

Mehmet Ali Gökdemir^{1†}

¹Dicle University

Extended Abstract

Introduction: Today, art has a very important place in human life. If art education has a very important place in educating sensitive and modern individuals, this education should be given a very serious importance from the pre-school period. Art education in the preschool education program is given under the name of “Art Activities” with other activities. Art activities are a good observation area for us to recognize the child, to explore their abilities and to evaluate their development by providing a free environment in which the child can reflect his inner world, thoughts and feelings. The aim of the art activities in the context of art education in preschool is to support the creativity and development of the child, to gain aesthetic sensitivity and artistic perspective (Erkut,2016). In this study, it is aimed to determine the problems and solutions of preschool education teachers encountered in art activities. The research is important in terms of identifying the problems encountered by preschool education teachers in art activities and developing solutions to these problems. At the same time, it is important to consider whether the art activities are carried out efficiently or not. The problem state of this research is What are the problems faced by the classroom teachers in the visual arts class and what are the solutions to these problems?

Sub-problems of research are:

- 1- What are the problems related to the problems encountered by the pre-school education teachers?
- 2- What are the problems caused by the school administration and the solutions offered by pre-school education teachers in art activities?
- 3- What are the problems and solutions for pre-school education teachers?
- 4- What kind of problems and solutions are the problems that the pre-school teachers encounter in their art activities?

Method: In this study, in order to determine the problems encountered by teachers in art activities in pre-school education and their solution suggestions based on these problems, phenomenological pattern is used for qualitative research designs. Patton (2002) stated that it is necessary to work with primary individuals who can reflect the phenomenon. For this reason, the research was conducted with preschool teachers who were thought to be able to clearly reflect the problems they encountered in the art activities of preschoolers and their solution suggestions. The participants of the study consisted of 14 teachers working in different schools in the province of Mardin in the academic year of 2018-2019. In the data collection, a semi-structured interview form developed by the researcher was used. After examining the literature, the form was prepared by taking opinions of four kindergarten teachers. Descriptive analysis was used to analyze the data.

Results: As a result of the study, most of the teachers stated that art activities improve students' creativity, help small muscle development, develop hand skills, develop imagination and develop motor skills. Teachers stated that students experienced some problems such as copying their work, not helping the school administration to provide the necessary materials, overcrowding classes, not being suitable for arts activities, and seeing parents' art activities as unnecessary. Most of the teachers gave the recommendations like; class adsum should be reduced, Ministry of Education should provide financial support for the pre-school education to provide materials, information seminars on pre-school education should be given to administrators, wide art corners should be created in classrooms. There should be art workshops in schools for pre-school education and seminars should be given to parents about the importance of art activities. These solutions have been developed by most of teachers for the problems they encountered in art activities.

Key words: Preschool Education, Art Activities, Art, Education

[†]Corresponding Author: Mehmet Ali GÖKDEMİR, Dicle University Art and Design Faculty, Sur / Diyarbakır, maligokdmr@gmail.com